

Handläggare
Caroline Vesterberg
Telefon: 08-50822991**Till**
Hägersten-Älvsjöstadsdelsnämnd
2025-10-23

Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen har beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för att bevilja uppehållstillstånd på grund av anknytning, i syfte att åstadkomma en restriktiv och ändamålsenlig reglering. Utgångspunkten för utredningens uppdrag är att den svenska regleringen om anhöriginvandring inte ska vara mer generös än vad som krävs enligt EU-rätten och Sveriges internationella åtaganden.

I detta slutbetänkande redogör utredningen de avvägningar och bedömningar som gjorts och föreslår en mer situationsanpassad reglering för anhöriginvandring.

Sammantaget ställer sig förvaltningen positiv till betänkandets förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande gällande remiss av Betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95) senast 21 oktober 2025. Anstånd har begärts och beviljats till 24 oktober 2025.

Ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för anhöriginvandring i syfte att åstadkomma en restriktiv och ändamålsenlig reglering. I uppdraget ingick bland annat att ta ställning till hur möjligheterna att vara anknytningsperson kan begränsas för vissa utlänningar och hur anhörigkretsen för uppehållstillstånd på grund av anknytning kan

begränsas. I uppdraget ingick även att föreslå hur försörjningskraven vid anhöriginvandring kan skärpas, att analysera i vilken utsträckning det är möjligt att införa krav på heltäckande sjukförsäkring som villkor för anhöriginvandring samt att ställning till hur nuvarande bestämmelser om DNA-analys vid anhöriginvandring bör ändras för att möjliggöra en utökad användning.

Utredningens förslag innefattar följande:

Situationsanpassade krav för anknytningspersoner

Utredningen föreslår att reglerna för vem som kan vara anknytningsperson vid anhöriginvandring anpassas mer efter personens rättsliga status. Svenskar, nordiska medborgare och personer med permanent uppehållsrätt ska fortsatt kunna vara anknytningspersoner, förutsatt att de är bosatta i Sverige.

För personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd föreslås ett nytt krav: tillståndet ska ha minst ett års giltighet och det ska finnas välgrundade utsikter att beviljas permanent uppehållstillstånd. Därmed tas dagens krav bort om att tillståndet måste vara beviljat på vissa särskilt angivna grunder. Vissa skillnader i rättigheter ska kvarstå beroende på uppehållstillståndets grund.

För ensamkommande barn föreslås inga särskilda krav på tillståndets typ, och kravet på att barnet måste vara ogift för att kunna vara anknytningsperson i relation till sina föräldrar tas bort.

Införande av väntetid

Utredningen föreslår en generell väntetid vid anhöriginvandring för personer med tidsbegränsat uppehållstillstånd. Huvudregeln blir att anknytningspersonen måste ha vistats i Sverige med uppehållstillstånd i minst två år innan familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd. Undantag föreslås för ensamkommande barn, vissa flyktینگärenden samt fall där särskilda skäl föreligger.

Begränsningar i anhörigkretsen

För att begränsa vilka som kan beviljas uppehållstillstånd genom anknytning föreslås att reglerna får en fakultativ utformning i ärenden som inte omfattas av EU-rätten. Det innebär att det inte längre ska finnas en principiell rätt till anhöriginvandring för alternativt skyddsbehövande eller personer med uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder. Samma begränsning ska gälla för svenska och nordiska medborgare.

Andra förändringar i anhörigkretsen inkluderar:

- Rätten till uppehållstillstånd för icke gemensamma barn kopplas till vårdnadsförhållanden.

- Kravet på att barn ska vara ogift för att kunna beviljas uppehållstillstånd tas bort.
- Möjligheten att bevilja uppehållstillstånd för planerade äktenskap/samboförhållanden begränsas till fall där det varit omöjligt att leva ihop i ursprungslandet.
- Möjligheten att bevilja uppehållstillstånd till personer med svenskt ursprung eller lång vistelse i Sverige tas bort.
- Reglerna för att bevilja uppehållstillstånd till nära anhöriga utanför kärnfamiljen anpassas för att kunna tillämpas även vid förlängningsansökningar.

Skärpta försörjningskrav

Försörjningskravet ska fortsatt vara ett grundläggande villkor för anhöriginvandring. Utredningen föreslår att möjligheterna till undantag minskas. Det tidigare undantaget för flyktingar föreslås anpassas till familjeåterföreningsdirektivet. Möjligheten att göra undantag vid "särskilda skäl" föreslås begränsas till vissa anknytningssituationer. I andra fall ska synnerliga skäl krävas.

Försörjningskravet ska också gälla vid prövning av ansökan om fortsatt uppehållstillstånd. Här föreslås dock att även inkomster från andra familjemedlemmar ska kunna beaktas.

Skäl för att neka uppehållstillstånd

Utredningen föreslår ett förtydligande i utlänningslagen: tidigare våld eller kränkningar mot anknytningspersonen eller familjemedlemmar ska särskilt beaktas vid prövning av uppehållstillstånd. Möjligheterna att neka tillstånd ska utökas i ärenden som inte omfattas av EU-rätten.

Fortsatt uppehållstillstånd vid ändrade förhållanden

Möjligheten att få fortsatt uppehållstillstånd vid brusten anknytning på grund av särskild anknytning till Sverige (exempelvis två års heltidsanställning) tas bort. I stället föreslås att fortsatt tillstånd ska kunna beviljas om omständigheterna är särskilt ömmande. Även andra situationer där den tidigare anknytningen inte längre är giltig – t.ex. om anknytningspersonen lämnat Sverige – föreslås omfattas, i enlighet med EU-rätten.

DNA-analys i anknytningsärenden

För att förbättra identitetskontroller och minska missbruk föreslås en utökad och förtydligad reglering om DNA-analyser. Det ska bli tydligare när annan bevisning är tillräcklig, och fler anknytningsärenden ska omfattas. Utlänningsförordningen ändras för att reglera informationsöverföring från Migrationsverket till Rättsmedicinalverket.

Övriga förslag för särskilda grupper

Utredningen lämnar även förslag som berör särskilda personkategorier:

- Anhöriga till personer med nationellt arbetstillstånd begränsas till make, sambo och barn under 18 år.
- Regler om anhöriga till varaktigt bosatta i andra EU-länder skärps enligt VABO-direktivet.
- Försörjningskrav införs för anhöriga till forskare.
- Försörjningskravet vid arbetskraftsinvandring ska gälla även vid förlängningar.
- Om anknytningspersonen själv haft krav på sjukförsäkring ska detta krav gälla även för anhöriga.
- Reglerna för anhöriga under massflyktsdirektivet anpassas till EU-rätten.

Konsekvenser

Utredningen redogör för vilka konsekvenser förslagen kan få och vilka som kan komma att påverkas. De som i störst utsträckning berörs av förslagen i betänkandet är enskilda personer som vistas i Sverige med uppehållstillstånd (tillfälliga och permanenta) liksom anhöriga till dessa. Detta då förslagen att möjligheterna till anhöriginvandring i olika avseenden kommer att begränsas i förhållande till vad som gäller i dag.

Förslagen innebär sammantaget en skärpning av regelverket som försämrar barns rättigheter, men utredningen anser att detta är nödvändigt för att uppfylla uppdraget att anpassa reglerna till EU-rättens miniminivå. Samtidigt bedöms det finnas tillräckligt utrymme för att beakta barnets bästa och Sveriges internationella åtaganden, inklusive barnkonventionen.

De myndigheter som i första hand berörs av förslagen är Migrationsverket, migrationsdomstolarna och Rättsmedicinalverket. Regioner, kommuner och företag påverkas också på olika sätt, främst på lång sikt då det kan innebära konsekvenser för bl.a. utbud av arbetskraft och kompetensförsörjning.

Utredningen framhåller att flera av de föreslagna ändringarna samordnas med andra utredningar och lagförslag på migrationsområdet, såsom arbetskraftsinvandring och regler om permanent uppehållstillstånd. Av utredningen framgår att det kan vara svårt att med säkerhet avgöra hur samverkan mellan olika förslag kommer att påverka helheten, och att konsekvenserna i vissa fall är svåra att överskåda.

Ikraftträdande

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Dock ska den föreslagna väntetiden inte tillämpas retroaktivt på ärenden som redan inletts hos Migrationsverket före ikraftträdandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. De fackliga organisationerna bereds möjlighet att ta del av ärendet i förvaltningsgruppen den 14 oktober 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om skärpta villkor för anhöriginvandring. Bedömningen är att flera av de föreslagna åtgärderna kan bidra till ökad tydlighet, likabehandling och förutsägbarhet i tillämpningen av regelverket, vilket i sin tur stärker både rättssäkerheten och förtroendet för systemet.

Förvaltningen ser dock vissa utmaningar kopplade till de sociala konsekvenserna av ett mer restriktivt regelverk. Detta gäller särskilt nyanlända personer med begränsade ekonomiska resurser samt familjer med omfattande omsorgsbehov. Det är därför av vikt att fortsatt hänsyn tas till humanitära och individuella omständigheter i tillämpningen av regelverket, särskilt när det gäller barns rätt till trygghet och familjeliv.

Vidare noterar förvaltningen att flera av utredningens förslag samordnas med andra pågående reformer inom migrationsområdet. Detta innebär att de sammantagna konsekvenserna ännu är svåra att överblicka, vilket medför en risk för oönskade effekter – såväl för rättssäkerheten som för den enskilda individens situation.

Sammanfattningsvis delar förvaltningen utredningens ambition att skapa ett mer enhetligt och förutsägbart regelverk, men vill samtidigt understryka vikten av en fortsatt humanitär och rättssäker tillämpning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Lindblom
t.f. avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag Betänkande av utredningen om Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-10-06
Linda Lindblom, tf. avdelningschef	2025-10-06